

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Grecya. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Lwów, 26. maja. Według wykazów urzędowych podajemy następujący spis dalszych składek na pogorzeleców Niżankowieckich. Po dzień 3. maja złożyli w c. k. urzędzie obwodowym w Przemyślu: P. Saar, c. k. radca nadworny i przełożony obwodu 5r., panowie komisarze obwodowi: Czetsch 5r., Gubatto 2r., Pressen 2r., Gross, c. k. sekretarz obwodowy 2r.; Księża kanonicy: Ziemiański 5r., Hoppe 5r., Pawłowski 5r., Wituszyński 5r., Józefczyński 5r., Polański 5r., Ginilewicz 5r., Kordasiewicz 5r., Polański, proboszcz kapituły 5r., Gałeczki 5r.; pp. Smutny, prezes c. k. sadu obwodowego 5r., Dulęba, radca c. k. sadu obwodowego 2r., Szymczakiewicz, c. k. kapitan 2r., Kren, przełożony gminy 5r., Odrobina, kasyer miejski 5r., pp. adwokaci: dr. Kozłowski 5r., dr. Dworski 5r., dr. Reger 5r., doktorowie medycyny: Gembarzewski 5r. i Halporu 5r., Zambasowicz mieszczanin 5r., właściciel dóbr Urbanski January 5r., Zajaczkowski Placyd 5r., Nowakowski 2r., dr. Haszczye, lekarz miejski 5r., Zajaczkowski 1r., Bajer Feliks aptekarz 5r., Nahlik Franciszek aptekarz 5r., pp. kupcy Gaidetschka 5r., Machalski 5r., Zawalkiewicz 3r., Rozborski Stanisław dzierzawca 1r., Jeleń księgarz 5r., Mizia, c. k. chirurg obwodowy 4r., dr. Sernak adwokat 5r., Kołaczowski, c. k. przełożony powiatowy 2r., Dziubiński 1r., Hinze, c. k. inspektor podatkowy 2r., Payer, c. k. adjunkt powiatowy 1r., Sender, c. k. administrator wojskowy 2r., Murawiecki, c. k. elew budowniczy 2r., Perelli, c. k. inżynier obwodowy 2r., Wisłocki, c. k. elew budowniczy 1r., Ościński, c. k. registrant obwodowy 1r., Wenzel, c. k. subinspektor podatkowy 1r. — Ogółem 186r. mon. konw.

(Cesarz Ferdynand wyjechał z Pragi. — Ustawienie. — Bieżące wiadomości.)

Wiedeń, 23. maja. Z Pragi donoszą, że Ich Mości Cesarz Ferdynand i Cesarzowa Marya Anna wyjechali 20. b. m. z Pragi, i z Bubencu udali się osobnym pociągiem kolei żelaznej do letniej rezydencji swej Ploschkowitz. W wilię wyjazdu Ich Mości Cesarstwa z Pragi wyprawiono w ces. burgu na Hradzynie serenadę i pochód z wachlami.

— Z **Werony** donoszą z 17go maja: Jego Excel. minister finansów baron *Bruck* przybył tu dziś zrana o godzinie 10^{1/4} pierwszym pociągiem kolei żelaznej, który z Wenecyi nadszedł, a to dla powitania jeneralnego gubernatora fm. hrabi Radetzkiego. Około południa powrócił pan minister do Wenecyi, a jeneralny gubernator odprowadził go aż do dworca kolei żelaznej.

— Jego Excelencya jeneralny gubernator lombardzko-weneckiego królestwa, fm. hrabia Radetzky dozwolił wychodźcom politycznym, hrabi *Abbondio Barbiano* Belgiojoso i *J. Gabbi* z Casteldidone wolnego powrotu do kraju z przypuszczeniem ich znów do obywatelstwa austriackiego.

Ameryka.

(Chiński handel. — Nieporozumienia Wenezueli z Holandya załatwione. — Układy Brazylji z Paragają przyjaźne. — Wychodźstwo chińskie. — Dokumenta z Hajty.)

Nowy Jork, 3go maja. Słychać, że rząd Stanów zjednoczonych zażąda niezwłocznie zadośćuczynienia za krwawe wypadki w Panamie. — Dnia 30. kwietnia przybyła do Nowego Jorku z Kantonu pierwsza przesyłka chińskich towarów na międzymorze panamskie i San Francisco. — Według doniesień z Havanny zawinał do tamtejszego portu dnia 24. kwietnia amerykański paropływ *Watherwith*, który trzy lata i trzy miesiące krążył po strumieniu *la Plata* dla pomiarów geograficznych i innych naukowych poszukiwań. — Niesnaski między Holandya a republiką Wenezuela są już zupełnie załatwione. *La Guayra* będzie wkrótce połączona telegrafem z *Caracas*. — W stanach zjednoczonych mniemają, że Anglia i Francya sprzyjają Cesarzowi Faustynowi jedynie tylko z zawiści ku północnej Ameryce, która z republiką *San Domingo* w dobrych stoi stosunkach i niedawno jeszcze przyjaźne zawarła przymierze.

— Z **Rio Janeiro** pisza pod dniem 15go kwietnia. Układy między cesarstwem brazylijskim a republiką Paragają są już na ukończeniu. Pełnomocnik republiki zawarł z Brazylją traktat handlu żegluga, na mocy którego wolna będzie odtąd żegluga na strumieniu Paraguy, aż do *Matt Grosso* najżyźniejszej prowincyi brazylijskiej. Ułatwieniem komunikacyi do *Matt Grosso* załadni się prowincya ta w krótkim czasie w dwójnasób, gdyż dotąd wstrzymywała tylko trudność drogi wychodźców z Europy. Zeszłego miesiąca przybyło do **Rio Janeiro** 300 chińskich wychodźców z *Whampva*.

— Dzienniki z **Port-au Prince** z dnia 14. kwietnia przynoszą dwa szczególniejsze dokumenta urzędowe. Pierwszym jest mowa Cesarza *Faustyna* przy zagajeniu izb, w której Jego ces. Mość wyraża się bardzo krótko: „Ministrowie moi przedłożą wam przegląd wszystkich wewnętrznych i zewnętrznych spraw państwa. Nie potrzebujecie zatem tracić czasu nad temi rzeczami. To wam tylko oznajmiam, że stosunki moje z mocarstwami zagranicznymi, których posłowie znajdują się przy moim dworze, są zawsze jak najlepsze.“ Drugim ciekawym dokumentem jest dekret ustanawiający dwa nowe ordery, z których jeden nazywać się będzie „order świętej *Magdaleny*“ a drugi „order świętej *Anny*.“

Portugalia.

(Narady za przywróceniem zakonów.)

Lizbona, 5. maja. *Diario do Governo* ogłosił odczwę do seniorów i członków różnych zniesionych zakonów duchownych, ażeby dnia 15. b. m. zgromadzili się w zakrystyi kościoła *de l'Incarnação* dla naradzenia się nad petycją do prawodawczego zgromadzenia, w której mają żądać przywrócenia zakonów duchownych.

Hiszpania.

(Ustawa wyborcza. — Doniesienie z Koruny. — Ucieczka więźniów. — Rocznica urodzin Króla. — Proces deputowanym biskajskim. — Depesze z 19. i 20. maja.)

Rządowy projekt ustawy wyborczej polega na następujących podstawach: Co 40.000 dusz wybierają jednego deputowanego, co 60.000 jednego senatora. Wszystkich deputowanych byłoby więc razem 303 (o 45 mniej niż obecnie) wszystkich senatorów 185. Co dwa lata mają być listy wyborcze przeglądane. Okręgi wyborcze mają być tak urządzone, ażeby w żadnym nie było mniej nad 500 a więcej jak 100 wyborców pierwszych. Wybory będą rozpisane zawsze na 30 dni naprzód. W ciągu tego czasu wolno Hiszpanom porozumiewać się spokojnie co do swego postępowania przy wyborach, lecz zawsze potrzeba o tem uwiadomić władzę i dołączyć przytem program każdego liczniejszego zgromadzenia się. Według artykułu 9 nie mogą być wyborcami płatni urzędnicy królewskiego domu, wyżsi urzędnicy kościelni, cywilni i wojskowi, urzędnicy magistratualni, sędziowie i sekretarze deputacyi prowincjonalnych. Według artykułu 10 mogą być deputowanymi mianowani jedynie tylko: ministrami, ambasadorami, radcami stanu, prezydentami lub radcami najwyższych trybunałów krajowych, jeneralnemi kapitanami armii, wicesekretarzami i jeneralnymi dyrektorami w administracyi krajowej a nakoniec cywilnymi gubernatorami naczelnymi wodzami wojsk w pojedynczych prowincjach. — Senatorem może być każdy Hiszpan w 40 roku, który 1) płaci 3000 realów podatku; 2) posiada 30.000 realów rocznego dochodu; lub 3) taką samą sumę rocznej pensyi stałej; lub nakoniec 4) pobiera 30.000 realów bądźto pensye, bądź nagrody za dawniejsze wysługi, bądź innego jakiego dochodu. W żadnej prowincyi nie mogą być wybierani na senatorów własni urzędnicy. Deputowani mogą być wybrani na senatorów, lecz senatorowie nigdy na deputowanych. Urząd deputowanych i senatorów jest urzędem honorowym, a tem samem bezpłatnym.

— *Gaceta* pisze: Polegając na prywatnych korespondencyach z *la Coragna* donosili dzienniki madryckie i prowincjonalne, że z więzienia wojskowego w *Ferrol* umknęło 100 jeńców naraz. Według urzędowych wiadomości jednak uwolniło się z pewnego podrzędnego więzienia w departamencie marynarki 15 więźniów, z których 12 zaraz nazajutrz napowrót ujęto. Reszta śledzi wysłane w pogoń wojsko tak gorliwie, że niezawodnie dostanie się wkrótce w ręce sprawiedliwości. — Ten sam dziennik urzędowy donosi, że powstanie *Karlistów* w prowincyi *Lerida* nie wznieca już najmniejszej obawy, gdyż sam *Kabecylla Cosco* postawiony na czele powstania, oświadcza uległość swą rządowi.

Z **Madrytu** donoszą z 14. maja: „Wczoraj w rocznicę urodzin Króla odbyła się recepcja w pałacu, a wieczór wydano ucztę na 100 osób, na której znajdowali się ministrowie, pełnomocnicy itd. Po prawej Jej Mości królowej siedział poseł francuski, po lewej minister wojny O'Donnell. Wprzód składała Królowi komisja Korteżów życzenia pomyślności. Król oświadczył w odpowiedzi na przemowę komisji, że matka jego wpoila mu miłość do zasad liberalnych, i że nikt bardziej od niego nie pragnie utrwalenia rządu konstytucyjnego. — Pod Caravauchel, o milę od Madrytu odbędzie się za dni czternaście rewia wszystkich wojsk prowincyi; dzienniki niezachowawcze ministrowi wojny upatrują w tem przygotowania nowego zamachu, który za pomocą armii ma być skutecznym. Deputowanym z prowincyi biskajskich, którzy na zgromadzeniu w Murguia założyli protest przeciw nakazanej ze strony rządu przedaży dóbr kościelnych, wytoczono proces sądowy z polecenia cywilnego gubernatora z Wittoryi.“

— Depesza z **Madrytu** z 19. maja donosi: „Ferdynand Król portugalski odjechał 15. maja z Sewilli do Gibraltaru. Madrytu jak słychać nie odwiedzi. — Doniesienia zamorskie są pomyślne.“

— Depesza z **Madrytu** z dnia 20. maja donosi: Względem rozwiązania lub prorogacyi Korteżów zapadnie wkrótce stanowcza uchwała. — Zmiany w ministerjum nastąpią dopiero później. — W Korteżach odrzucono za wolę rządu większością dwudziestugłosów poprawkę demokratycznego deputowanego Rivery.

Anglia.

(Sprawy w Parlamencie. — Zaburzenie na Maleie. — Proklamacya. — Wychodźstwo z Szkocyi.)

Londyn, 20. maja. Na wczorajszym posiedzeniu *Izby wyższej* oświadczył lord *Clarendon*, że Anglia uchyliła się od wszelkiej interwencji i mieszania się do walki, jaka obecnie toczy się w Ameryce centralnej, i ograniczyła się tylko na przestrzeganiu swych interesów i własności obywateli angielskich w Costa Rica.

Na wczorajszym posiedzeniu *Izby niższej* oświadczył lord *Palmerston*, że nie zawarto żadnego traktatu z Sardynią, któryby dążył do rewolucyi we Włoszech. W traktacie, którym zabezpieczono niezawisłość Turcyi, nie ma żadnego wspomnienia o gwarancyi posiadłości austriackich we Włoszech.

— Do gazety *Times* piszą z Malty pod dniem 9. maja: „Mordercę inspektora policyi Carnauy nie wysledzono jeszcze. Pułki angielskie stoją w pogotowiu w swych kasarniach, zdają się być jednak bardzo zniechęcone. Angielski okręt wojenny „*Hanibal*“, który ze swego stanowiska na morzu panował nad włoską kasarnią i włoskim obozem powrócił dla zbierającej się burzy do portu, pozostawiając na swem miejscu korwetę „*Slipful*“, ażeby mieć ciągle na oku zachowanie się włoskich żołnierzy. — Okręt angielski „*Royal Albert*“ otrzymał również nakaz zawinąć z otwartego morza do portu w Vallette. W chwili kiedy odchodzi poczta wydał rząd następującą odezwę: „Jego Excelencya gubernator przekonał się z głębokim ubolewaniem, że między znaczną liczbą mieszkańców Malty a żołnierzami włosko-angielskiej legii cudzoziemskiej zaszyły nieporozumienia, które zagrażają spokojności publicznej. Nieporozumienia te objawiły się nie dawno w zasmucający sposób, który bliżej poruszać nie potrzebuje, gdyż świeżo tkwi jeszcze w pamięci. Ubolewają nad nim zarówno żołnierze legii jako i sami mieszkańcy Malty. Jego Excelencya gubernator odwołuje się przeto do patrio-tycznego sposobu myślenia całej ludności Malty, tudzież żołnierzy tak angielskich jakoteż i obcych i tuszy, że obie strony przyłożą wszelkich sił swoich, by utrzymać porządek, tudzież że ominą starannie wszystko, cokolwiekby tylko podawało powód do zamęcenia spokoju.“

Wiktor *Houlton*,

W pałacu Valleta, 9. maja 1856 pierwszy sekretarz rządowy.
— Z północnej Szkocyi emigrowało w ciągu tegorocznej wiosny przeszło 1000 osób do Kanady.

Francya.

(Poczta paryska: Przyjęcie księcia Oskara. — Nowiny dworu. — Poselstwo rosyjskie. — Administracya gmin staranniejsza. — Cholera w koloniach. — Kasa emerytury teatralnej.)

Paryż, 20. maja. Na przyjęcie szwedzkiego księcia Oskara czekali w dworcu kolei żelaznej minister wojny i wielki marszałek cesarskiego pałacu. Ordynansowy oficer Cesarza kapitan artylerji Brady, który ma znajdować się u boku księcia pod cały czas pobytu we Francyi, wyjeżdżał naprzeciw księcia aż do Valenciennes. W St. Cloud powitali dostojnego gościa przy wnijsciu wielki mistrz ceremonii i pierwszy szambelan dworu. Cesarz sam czekał na księcia u głównych schodów i zaprowadził go zaraz do apartamentów Cesarzowy. Świta księcia składa się z czterech oficerów i z przybocznego lekarza. — Według *Monitora* odpłynęły wczoraj znowu dwa okręta liniowe i jedna fregata parowa z Toulonu do Krymu. — Zdaje się, że przed obrzędem chrztu udadzą się Cesarstwo na miesiąc do kąpiel w Plombieres, Cesarz bowiem cierpi reumatyczny ból w prawej nodze. Po chrzcie Cesarzewicza udadzą się Cesarstwo do Biaritz, gdzie w tej chwili kończy się już zaczęta w zeszłym roku budowa pałacu przezwanego *willą Eugeni*. Słychać, że w ciągu lata zwiedzą Cesarstwo także i Caunterets, Baréges, Bagnères i Tarbes. — Posłowie Króla bawarskiego, którzy jadą do Madrytu starać się o rękę infantki dla księcia Adalberta, przejeżdżali przez Paryż. — Pewien londyński dyrektor teatru imieniem Gye ubiega się o pozwolenie założenia w Paryżu na bulwerach sebastopolskich w osrodku dzielnicy St. Martin, czarodziejskiego tea-

tru na sposób angielski. — Roboty około nowego pola marsowego na ćwiczenia jazdy w lasku St. Germain są już ukończone. — Urzędnikom zachodniej kolei żelaznej zakazano nosić wasy. — Arcyksiążę Maksilian i książę Oskar szwedzki udali się dziś w towarzystwie Cesarza do Wersalu, ażeby oglądać tamtejsze osobliwości. Po powrocie do Paryża, był książę Oskar w odwiedzinach u książąt cesarskich i księżny Matyldy.

— Minister spraw wewnętrznych przesłał pewnej właścicielce z departamentu Tarn-et Garonne, która bez żadnej obcej pomocy zebrała w rozmaitych miejscach departamentowych 20 pak bandażów i szarpii dla rannych w Krymie, pismo dziękczynne, a Cesarz postanowił wynagrodzić gorliwość jej darem odpowiednim.

Upewniają, że przeznaczony do Paryża książę Dołgoruki będzie jedynym posłem rosyjskim, który otrzyma tytuł ambasadora. — Wszyscy burmistrzowie paryscy dają we czwartek wielką ucztę ministrowi spraw wewnętrznych, tudzież obu prefektom i wszystkim wyższym urzędnikom tego wydziału. — Administracya ogłosiła rozporządzenie względem zaprowadzenia towarzystw pomocy wzajemnej we wszystkich gminach. W kilku departamentach wydali prefekci polecenia z wyższego rozkazu, by we wszystkich dobrach do gmin należących zaprowadzono administracyę staranniejszą, a gdyby dobra nie przynosiły korzyści odpowiedniej, tedy mają być na rzecz gmin sprzedane.

Dziś wieczór o godzinie 5tej przybył książę Oskar królewicz szwedzki do dworca północnej kolei żelaznej. Przyjmował go tam książę Napoleon, a potem towarzyszył mu aż do St. Cloud. Książę wraz z świtą wjechał do Paryża trzema powozami w asystencyi oddziału gwidów. — Arcyksiążę Ferdynand Maksilian zwiedzał dziś ratusz. Prefekt Sekwany przyjmował go u wnijscia do hotelu. — Auber dyrygował koncertem, który wczoraj wieczór dawano w St. Cloud. — Kapitana okrętowego de la Ronciere Le Noury mianowano komendantem okrętu „*Reine Hortense*“, którym odbyć ma książę Napoleon podróż swą na morze lodowate. Okręt odbije z Cherbourg. — Do obrzędu chrztu potomka cesarskiego robią wszelkie przygotowania.

Według doniesień telegraficznych z Madrytu odjechał Ferdynand Król portugalski dnia 15. maja z Sewilli do Malty.

W Port-St.-Louis na wyspie św. Maurycego sroży się cholera nadzwyczajnie. W Brezylji sprawiła cholera wielkie spustoszenia. Fabrykacya cukru ucierpiała przez to bardzo mocno, zwłaszcza że niemal piąta część murzynów pracujących w plantacyach cukrowych uległa tej chorobie. Cały plon wynosi 25 do 30.000 beczek. Nadchodzące zniwo wypadnie jeszcze gorzej, gdyż dla braku robotnika mniej niż zwykle wysadzono trzciny cukrowej.

Arcyksiążę Ferdynand Maksilian zwiedził dziś arsenał. Dziś wieczór dane będzie przedstawienie teatralne w St. Cloud.

— Dekretem wydanym na prozycyę ministra państwa założona została kasa emerytury dla członków cesarskiego teatru opery. Lista cywilna dodawać ma rocznie 20.000 franków, zaś artystom muzykom i urzędnikom wielkiej opery, jak dalece pobierają nizej 40.000 franków rocznie, będzie się odcigać 5 pCt. gaży lub płacy i wpłacać do kasy, z której po upływie 20 do 30 lat służby, wyznaczać się mają stosownie do cesarskiego dekretu pensje po 1000 do 6000 franków. Na rzecz kasy będą wyprawiane corocznie dwa osobne przedstawienia opery, albo jedno przedstawienie opery i jeden bal, których dochody podane są najmniej na 30.000 franków: prócz tego zaasyguowano kasie jeszcze niektóre inne dochody.

Belgia.

(Powszechna konkskrypcya ludności.)

Bruxela, 19. maja. Izba reprezentantów przyjęła na dzisiejszym swem posiedzeniu 35 głosami projekt rządu względem powszechnego spisania ludności belgijskiej. Na zapytanie p. Rogier'a o mocyi jego względem powiększenia liczby reprezentantów odpowiedział minister spraw wewnętrznych z oklaskiem na to Izby, że pisanie ludności będzie ile możności przyspieszone, a następnie przedsięwzięte będą wszelkie środki stosowne.

Włochy.

(Stosunki Sardynii z Hiszpanią. — Uroczystości wielkiej kapituły Minorytów Ś. Franciszka.)

Na posiedzeniu turyńskiej izby deputowanych na dniu 17go maja oświadczył hrabia Cavour przy rozprawach nad budżetem ministerjum spraw zewnętrznych, że stosunki Sardynii z Hiszpanią nabrały temi czasy wielkiego znaczenia dla uderzającego podobieństwa w politycznym położeniu obu tych narodów. Rząd hiszpański przyznaje się do tych samych zasad, co rząd sardyński, ma takich samych nieprzyjaciół i z równemi też walczy trudnościami i niebezpieczeństwami. Zdawało się więc stosownem rządowi sardyńskiemu, wejść w ściślejsze stosunki przyjaźne z Hiszpanią i wystać niezwłocznie do Madrytu pełnomocnego posła w osobie znanego z swych liberalnych zasad męża stanu. — Odnowienie stosunków dyplomatycznych z Rosyą, wymaga nowego kredytu na 80.000 franków.

— W przedpołudnie willi zielonych świątek obchodzą Minoryci św. Franciszka w swym kościele na wzgórzu kapitolijnem uroczystość wielkiej kapituły czyli wyboru generała zakonu. — Ze wszystkich krańców świata zjechali się już wyborcy, których razem ma być 120. Znajduje się między nimi także ojciec Bernardino di Montefranca prefekt ziemi świętej, znany z rzadkiej uprzejmości i głębokiej nauki wszystkim pielgrzymom do grobu zbawiciela. Wy-

borowi generała przewodniczyć będzie sam ojciec święty. Nowy generał obejmie zaraz ster nad wszystkimi gajami zakonu Minoritów mianowicie nad Obserwantami, Konwentualami i Reformatami. Jedni tylko Kapucyni, lubo również gajów zakonu Minoritów mają swego własnego generała. Od czasów Benedykta XIV. nie odbywała się dotąd nigdy jeszcze kapitula Minoritów, z wielu bowiem przyczyn mianował zawsze Papież sam generała zakonu. Tegoroczna przeto uroczystość wyboru ma za sobą także niejaki urok nowości a ztąd zajmuje niemało ludność rzymską. Papież Pius IX. skłonił się przewodniczyć kapitule jak niegdyś Benedykt XIV., Innocenty XIII. i wielu innych papieży. Obliczaniem głosów zajmuje się czterech kardynałów i tyleż księży zakonu. Kościół, w którym odbędzie się cała uroczystość wyboru świetnie we wnętrzu swem przystrojony, stoi na górze kapitoluńskiej, jak się domniemywają na tem samym miejscu, gdzie stała niegdyś sławna świątynia Jowisza. — O początku imienia kościoła „Ara coeli“ obiega w kilku odmiennych podaniach legenda, której osnowę uwydatnił Rafael na jednym z swych watykańskich malowideł. I tak pisze Suidas, Nikefor i Cedrenus, że pewnego razu zapytał o coś Cesarz August wyroczni delijskiej, lecz Pythia pozostała niema, a zapytana o przyczynę milczenia odpowiedziała, „że narodzenie się syna Bożego wiąże jej język, tudzież że syn Boży obali wkrótce świątynie i ołtarze bogów.“ Strwożony wyrocznią tą August wybudował zaraz w świątyni kapitoluńskiej wspaniały ołtarz zwany „ara maxima“, a z tego to ołtarza miał powstać później kościół „Ara coeli“. W innym znowu podaniu występuje ta sama legenda w następującej osnowie: Sibilla z Tibur pokazała raz Cesarzowi Augustowi otwarte niebo, gdzie przed wspaniałym ołtarzem stała przedurody dziewica z dziecięciem w ręku. Równocześnie uderzyły o uszy zdumionego Cesarza słowa: „Haec ara filii Dei est.“ Na wzór tego ołtarza, który widział w swem zjawisku, kazał August wybudować ołtarz z nazwą Ara Coeli. Lecz, iż za czasów Augusta nie było już nic słyhać o Sybillach, odmienili Baronius i Wading osnowę tej legendy w następujący sposób: August dowiedział się z ksiąg sybilluńskich, że syn Boży przyszedł na świat. Wybudował mu więc natychmiast ołtarz zwany Ara Filii Dei. Z tych rozmaitych podań wywodzi się dawniej nazwę kościoła, w którym poniżej grobowca świętej Heleny w tak zwanej świętej kaplicy (Capella santa) znajduje się nawet rzeźba, przedstawiająca widziadło Augusta. Ile historycznie wiadomo, wybudowano kościół Ara Coeli na gruzach dawnej kapitoluńskiej świątyni Jowisza za panowania Cesarza Honoriusza I. Świętą kaplicę odrestaurowano w r. 1833. Prócz imienia „Ara Coeli“ nosi kościół także nazwę kościoła „Św. Maryi w Araceli.“

Niemce.

(Order korony Wirtemberskiej Cesarzowi Francuzów.)

Sztutgarda, 15. maja. J. M. Król policzył dnia 4go b. m. Najjaśniejszego Cesarza Francuzów do kawalerów wielkiego krzyża orderu korony wirtemberskiej.

Rosya.

(Nowa dyrekcyja akademii wojskowej. — Potoczne. — Wzrost Syberyi.)

Petersburg, 15. maja. Rozkaz dzienny generała Rostowcowa, który jak wiadomo objął niedawno dyrekcyje nad wojskowymi zakładami naukowymi, obwieszcza warunki, pod jakimi oficerowie armii wstąpić mogą do jenerałnej akademii sztabowej. Już samo to, że liczba przyszłych akademików nie jest wcale ograniczoną, jakoteż że wstępującym do akademii oficerom wielkie przyznane są korzyści, świadczy, że rząd rosyjski stara się wszystkimi siłami utworzyć w armii swej korpus uzdolnionych i wszechstronnie wykształconych oficerów. Dowódcy korpusów rozstrzygną, czy ubiegający się o miejsce w akademii oficer posiada potrzebne wykształcenie; tudzież czy zachowywaniem się swem zasługuje na uwzględnienie. Oficerowie przyjęci do akademii otrzymają na drogę zaliczkę pieniężną, podczas pobytu w akademii będą pobierać podwójną płacę, a jeżeli się wyszczególnią, osobne jeszcze dopłaty. Przy opuszczaniu akademii otrzymają oficerowie z zaszczytnymi świadectwami nowe podwyższenie płacy lub wyniesienie na wyższy stopień wojskowy i t. p. Każdy taki oficer może po jednorocznej służbie w pułku liniowym wstąpić do jenerałnego sztabu. Dozwolono jest wszystkim dowódcom wojskowym aż do generała dywizyi wybierać swych adiutantów z grona dawniejszych akademików, co także niemała dla oficera jest korzyścią, gdyż daleko łatwiej może się wyszczególnić niżeli w służbie zwyczajnej. Spodziewać się, że przy tak wielkich korzyściach liczba ubiegających się o miejsce w akademii oficerów nie będzie szczupłą. — Dziś odspiewana będzie w cerkwi kantarystów liturgia, przyczem 860 śpiewaków weźmie udział. — Kolejną żelazną z Moskwy do Petersburga jechało w ciągu marca 82.000 podróżnych, liczba ta przewyższa w trójnasób przeciętną liczbę podróżnych w czasie wojny.

— Rosyjski dziennik Petersburski donosi z Irkucka w Syberii pod dniem 29. marca: W okręgu Leny zrobiło rolnictwo w ostatnich latach takie postępy, że włościanie z okolicy Irkucka, którzy wyższe okolice zaopatrywali dotychczas w zboże, muszą szukać innych dróg odbytu. Miasto Irkuck otrzymało w nowszym czasie kilka okazałych gmachów, między innymi dom podrzutków, instytut edukacyjny dla pań szlacheckich i wiele innych pięknych domów prywatnych. W tym roku budują gmach uniwersytetu, tudzież gmach głównej administracyi wschodniego Syberyi.

Grecya.

(Traktat Grecyi z Turcyą względem ścigania zbójców.)

Traktat względem ścigania zbójców zawarty między Turcyą i Grecyą został nareszcie w Konstantynopolu podpisany. Główną treścią tego traktatu jest, że greckim i tureckim wojskom pozwolono w ściganiu zbójców przekraczać obustronne granice, a to tak daleko w głąb kraju, aż pokąd obie wojska nie spotkają wojsk krajowych. Jakkolwiek ten krok jest potrzebny, ma jednak wielką wadę. Grecy żołnierze należą do taktycznego, regularnego wojska, i od tych nie można się obawiać nieporządku w obcym kraju; tureckie wojska pograniczne złożone są z nieregularnych Albanów, bawiających się rozbojem i po nich można wszystkiego się obawiać, gdy staną na greckiej ziemi. Wszystko, co z przebywających w Grecyi hand zbójceckich uszło z życiem, znajduje się teraz na ziemi tureckiej i łączy się pod okiem władz publicznych i Derben-Agi w korpus grożący niebezpieczeństwem. Grecki rząd będzie zapewne zmuszony wzmocnić swe wojska na granicy, ażeby wszelkiemu wypadkowi zapobiedz.

Turcyja.

(Wiadomości bieżące.)

Konstantynopol, 16. maja. Stosownie do zawartej niedawno konwencyi przyspieszają sprzymierzeni wyprawę swych wojsk z Turcyi. Kawalerya angielska zaczęła już wsiadać na okręta, utani indyjscy sprzedali rządowi tureckiemu 600 koni. Władza turecka obejmie na przyszły tydzień pułk turecko-angielski. Urzędnicy ambasady rosyjskiej przybyli już z Odessy, mianowicie pp. Pisani, Timoni, baron Hübsch i jeden dragoman. Rosyjskim konsulem jenerałnym w Smyrnie mianowany p. Jugowicz, były rosyjski konsul w Palestynie. Pan Bassili zastępować będzie Rosyę w komisji zajmującej się na miejscu sprawami księstw naddunajskich. Z Krymu odplynęło po dzień 10. b. m. 55.000 Francuzów, 9000 Anglików, 7000 Piemontanów i 10.000 Turków. Zostało jeszcze 85.000 Francuzów, 40.000 Anglików i 9000 Piemontów; marszałek Pelissier pozostaje ma aż do zupełnego ustąpienia wojsk w Krymie.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 23. maja. *Monitor* donosi, że nowo-mianowany c. k. austriacki poseł baron Hübnér, doręczył wczoraj Cesarzowi swe pisma wierzytelne; przytem miał następującą przemowę: „Najłaskawszy mój Cesarz i Pan pragnąc ścisłej jeszcze zespolić węzły przyjaźni między Austryą a Francyą, sądził że przywrócenie poselstwa w Paryżu utwierdzi mocniej jeszcze ścisłe porozumienie obydwóch mocarstw; — przymierze, które będąc rękojmią bezpieczeństwa dla wszystkich, wielce się przyczyniło do przywrócenia pokoju świata. Dwa poselstwa uchylone rewolucyą z roku 1848 przywrócone zostały na początku teraźniejszej epoki pokoju.“ Baron Hübnér wyraził w końcu nadzieję, że Cesarz i nadal zaszczycać go będzie najwyższem swem zaufaniem, którem go obdarzał w przeciągu siedmiu lat i w trudnych częstokroć stosunkach. Cesarz odpowiedział na tę przemowę kilkoma bardzo łaskawymi słowy. Baron Hübnér jechał do Tuileryów powozem dworskim. — Cesarzkim dekretem przedłużone zostały posiedzenia Ciała prawodawczego i Senatu do 20go czerwca.

Warszawa, 23. maja. Najjaśniejszy Cesarz i król, wczoraj o godzinie 10^{3/4} wieczorem raczył uszczęśliwić przybyciem Swojem miasto tutejsze. Prawie cała ludność Warszawy wyszła na ulice, któremi Jego Cesarska Mość przejeżdżał, witając radośnemi i pełnemi uniesienia okrzykami Najmiłościwszego Monarchę po raz pierwszy od wstąpienia na tron zwiedzającego Warszawę. Miasto całe wspaniale było uilluminowane, a na wielu domach prywatnych jaśniały cyfry Jego Cesarskiej Mości. — Jego Cesarska Mość raczył zająć mieszkanie w pałacu Belwederskim. (*Gaz. Warsz.*)

Z Wiednia przybył książę Franciszek Lichtenstein, FML. Dowódca korpusu wojsk austriackich wraz z pułkownikiem de Leykan i rotmistrzem hr. Hunyady, z Londynu przyjechał generał Karol Grey, z Berlina generał hr. Gröben.

Kurs lwowski.

	Dnia 26 maja.		gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	38	4	41		
Dukat cesarski	4	40	4	43		
Półimperyal zł. rosyjski	8	6	8	10		
Rubel srebrny rosyjski	1	34	1	35		
Talar pruski	1	28	1	30		
Polski kurant i pięciozłotówka	1	8	1	9		
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	83	24	83	40		
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	75	50	76	20		
5% Pożyczka narodowa	84	—	84	45		

Wiedeński kurs papierów.

		Dnia 23. maja.		w przecięciu	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Obligacye długu państwa	5%	84 ^{1/2}	85	84 ^{1/2}	85 ^{1/16}
detto pożyczki narod.	5%	85 ^{1/8}	85	85 ^{1/16}	85 ^{1/16}
detto z r. 1851 serya B.	5%	—	—	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	—	—	—	—

	za sto	w przecięciu
Obligacye długi państwa	4 1/2 %	—
detto detto	4 %	66
detto z r. 1850 z wypłatą	4 %	—
detto detto detto	3 %	—
detto detto	2 1/2 %	—
Pożyczka z losami z r. 1834	—	—
detto detto z r. 1839	—	132 1/2 131 1/2
detto detto z r. 1854	—	108 1/8 3/8
Obl. więd. miejskiego banku	2 1/2 %	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5 %	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5 %	—
detto krajów koron.	5 %	76 1/2 7/8 77
Akcy bankowe	—	1121 1117
Akcy n. a. Tow. eskp. na 500 zlr.	—	536 1/2 545
Akcy c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.	—	389 1/2 387 1/2
Akcy kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 zlr.	—	2903 3/4
Akcy kolei żel. Głognickiej na 500 zlr.	—	—
Akcy kolei żel. Edynburskiej na 200 zlr.	—	—
Akcy kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 zlr.	—	—
Akcy Dunajskiej żeglugi parowej na 500 zlr.	—	604 607
Akcy austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 zlr.	—	452 1/2 455
Galicyjski listy zastawne po 4 % na 100 zlr.	—	—
Renty Como	—	—

Więdziński kurs weksłów.

	Dnia 23. maja.	w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	84 5/8	84 5/8 2 m.
Augsburg za 100 zlr. kur.	102 1/4	102 1/4 1. 102 1/4 uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl.	101 1/4	101 1/4 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	118 1/2	118 1/2 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	74 7/8	74 7/8 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwna za 300 lire toskań.	—	— 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	10-3 2	10-2 1/2 3 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	102 1/4	102 1/4 2 m.
Marsylia za 300 franków	118 3/4	118 3/4 2 m.
Paryż za 300 franków	119 118 3/4	118 7/8 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	268 266	265 1/2 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	457 455	455 T. S.
Cesarskie dukaty	6	6 Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Kurs giełdy więdzińskiej.

Dnia 24. maja o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5 % 84 7/8 — 85. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5 % 90. — 91. Lomb. wen. pożyczki z 5 % 91 — 92. Obligacye długi państwa 5 % 84 1/8 — 84 1/4, detto 4 1/2 % 74 3/4 — 74 7/8, detto 4 % 66 1/8 — 66 1/4, detto 3 % 50 — 50 1/2, detto 2 1/2 % 41 1/2 — 41 3/4, detto 1 % 17 — 17 1/4. Oblig. Głogn. z wypłatą 5 % 93 — 93 1/2. Detto Oedenburs. z wypł. 5 % 91 1/2 — 92. Detto Peszt. 4 % 92 1/2 — 93. Detto Mediol. 4 % 90 1/2 — 91. Obligacye indemn. niższ. austr. 5 % 87 — 87 1/2. Galic. i węgier. 5 % 76 5/8 — 76 7/8. Detto innych krajów koron. 82 — 84. Obl. bank. 2 1/2 % 61 — 61 1/2. Pożyczki loter. z r. 1834 229 3/4 — 230. Detto z r. 1839 130 1/2 — 131. Detto z r. 1854 108 3/8 — 108 1/2. Renty Como 13 — 13 1/4. Galic. list. zastawne 4 % 82 — 84. Północ. Oblig. Prior 5 % 87 — 87 1/2. Głognickie 5 % 80 1/2 — 81. Obligacye Dun. żeglugi par. 5 % 82 — 83. Oblig. Lloyd'a (w srebrze) 5 % 88 — 89. 3 % Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 118 1/2 — 118 3/4. Akcyi bank. narodowego 1116 — 1117. Akcy c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 386 1/2 — 387. Akcy niż. austr. tow. eskomp. 109 — 109 1/4. Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 258 — 260. Detto półn. kolei 291 1/2 — 291 3/4. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 385 1/4 — 385 1/2. Detto tow. żegl. parowej 603 — 604. Detto 13. wydania 586 — 588. Detto Lloyd'a 452 — 455. Peszt. mostu łańcuch. 65 — 67. Akcy młyna parowego więd. 76 — 78. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 18 — 20. Detto 2. wydania 30 — 32. Esterhazego losy 40 zł. 72 1/2 — 75. Windischgräza losy 25 — 25 1/4. Waldsteina losy 25 — 25 1/4. Keglevicha losy 10 1/4 — 10 1/2. Ks. Salma losy 34 1/2 — 40. St. Genois 38 3/4 — 39. Palfiego losy 38 3/4 — 39. Amsterdam 2 m. 84 1/2 l. — Augsburg Uso 102 1/4. — Bukareszt 31 T. 266. — Konstantynopol 31 T. — Frankfurt 3 m. 101 1/4. — Hamburg 2 74 7/8. — Liwna 2 m. 102. — Londyn 3. m. 10.2 1/2. — Medyolan 2. m. 102 1/4. — Paryż 2 m. 118 7/8 l. — Cesarskich ważnych dukatów agio 5/8. — 6.

— Napoleondor 8-8 1. — Angielskie Sover. 10 10 — 10 11. — Imperyal ros. 8 13.

Telegrafowany więdziński kurs papierów i weksli.

Dnia 26. maja.

Oblig. długi państwa 5 % 84 3/16; 4 1/2 % —; 4 % —; 4 % z r. 1850 — 3 % —; 2 1/2 % —. Losowane obligacye 5 % —; Losy z r. 1834 za 1000 zlr. —; z r. 1839 130 1/2. Więd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcy bank. 1117. Akcy kolei półn 2940 Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 603. Lloyd 450. Galic. listy zast. w Więdniu —. Akcy niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 zlr. 540 zlr. Amsterdam 1. 2. m. 84 3/8. Augsburg 102 1/4 3. m. Genua — 1. 2. m. Frankfurt 101 1/4 2. m. Hamburg 74 5/8 2. m. Liwna — 1. 2. m. Londyn 10-2. 1. m. Medyolan —. Marsylia 118 1/2. Paryż 118 3/4. Bukareszt 266. Konstantynopol 457. Smyrna —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 5 % lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —; 5 % niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 76 3/8. Renty Como — Pożyczka z roku 1854 108 3/16. Pożyczka narodowa 84 12/16. C. k. austr. akcy skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 384. fr. Akcy c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 389 1/2.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 24. maja.

PP. Komarnicki Ból., z Jackowiec. — Wiktor Tadeusz, z Makowiec. — Acht Ferd., z Brzeżan. — Mrozowski Fel., z Brzozowa. — Pulikowski Julian, z Więdnia. — Kolischer Karol, ze Stanisławowa. — Kozicki Hen., z Tarnawki — Stecki Adolf, ze Środopolec. — Czermiński Juliusz, z Glińska. — Lipski Feliks, z Łuczyc. — Obertyński Wacław, z Krakowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 24. maja.

Hr. Załuski Maur., do Lublina. — Hr. Golijewski Tadeusz, Hr. Bessingen, c. k. kapitan i Hr. Maraviglia, c. k. podporucznik, do Dembicy. — PP. Zarski Kaz., do Kulawy. — Kubiński Jan, do Budomierza. — Zgażdziński Kon., do Ulicka. — Jaruntowski Jan, do Hermanowiec. — Tergonde Teodor, do Łodziny.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 24. i 25. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	324.00	+ 11.2°	70.4	zachodni mier.	pochmurno
2. god. popoł.	324.58	+ 16.4°	56.1	" sl.	"
10. god. wiecz.	323.78	+ 13.2°	79.7	" sl.	"
W nocy deszcz 1...92.					
6. god. zrana	321.65	+ 12.2°	85.6	połud.-zach. sl.	deszcz
2. god. popoł.	321.03	+ 14.7°	75.2	południowy "	pochmurno
10. god. wiecz.	320.76	+ 11.4°	83.7	połud.-zach. mier.	"
W nocy i przed południem deszcz 2...67.					

T E A T R.

Dziś: Opera niem.: „Die Musketiere der Königin.“

Wczoraj na przedstawieniu tragedyi „Barbara Radziwiłówna“ odbierali oklaski panna Cenecka i pan Kaliciński, oraz zaszczytzeni po akcie drugim przywołaniem. Po akcie trzecim przywołano pana Kalicińskiego, a z końcem widowiska wszystkich artystów.

KRONIKA.

Ogłoszono teraz roczne sprawozdanie o stanie cesarskiej biblioteki w Petersburgu. W ciągu roku 1855 zwiędziło bibliotekę 23 755 osób z klas rozmaitych. Z ksiązek nowo przybyłych jest dwie szczególnie ciekawych. Jedna z tych ma tytuł następujący: „Opisanie najwyższego przez J. M. Cesarza Aleksandra Mikołajewicza dnia 19. lutego 1855 — jako w dzień wstąpienia na tron — przyjęcia rady państwa.“ Książkę tę wydrukowano w niewielu tylko egzemplarzach, i rozdano ją osobom szczególnym. Jak na teraz nie każdemu jeszcze jest też w bibliotece przystępna. Druga zaś książka, o której sprawozdanie rozpisyuje się szeroko, nosi tytuł: „Manuel d'artillerie à l'usage des officiers d'artillerie de la republique Helvétique, par le Prince Napoléon Louis Bonaparte, capitaine en regiment d'artillerie du Canton de Bern, Zurich, Strasbourg et Paris 1836.“ Dzieło to o artyleryi napisał terazniejszy Cesarz Napoleon w Arenenbergu, a wartość książki tej podnosi wielce własnoręczny przypisek autora: „A Monsieur le comte Tascher, souvenir d'amitié de la part de l'auteur.“ Od hrabi Tascher de la Pagerie otrzymał książkę tę w darze generał Ignatyew.

— Korespondent z Neapolu donosi do dziennika „Athenaeum“ o rozpoczętych niedawno na wyspie Capri wykopaliskach. Obrano na to miejsce w ogrodzie pewnego ubogiego człowieka, który wygrzebał tam już nie jeden szczątek mozaiki, monety itd., a nawet był tak szczęśliwy dokopać się szczątków, jak się zdaje, cesarskiego pałacu, który według wszelkiego podobieństwa musiał

być jednym z najwspanialszych przez swoje położenie z widokiem na odnogę Palermu i Neapolu, jak świadczą odgrzebane szczątki. Zaraz przy wniściu przewyższa rozciągnięciem swoją wszystkie dotychczas odgrzebane gmachy w Pompei; jest 36 palm długi, a 28 szeroki, chociaż jeszcze niezupełnie odsłonięty. Otwór bramy z białego marmuru ma 12 stóp szerokości. Odgrzebano tu 530 sztuk różnobarwnego marmuru, przeznaczonego zapewne na podłogę, chociaż sztuki te leżały jedna na drugiej, następnie 45 sztuk rosse antico i 70 sztuk giallo antico, utamki gzymsu. Gmach ten z ścianami malowanymi na żółto i z posiadzką takiego samego koloru, oddziela piesza droga od innych części budowli. Dwa gmachy, pokryte jeszcze w części drogą pieszą, wyglądają jak łaźnie; w jednym z nich znajduje się rynna dla odpływu wody. Oprócz tego znaleziono różne monety z czasów Augusta i Tyberyusza.

Galerya obrazów na korzyść galicyjskiego Zakładu ślepych w wielkiej sali ratuszowej otwarta codziennie od 9tej godziny rano do 5tej po południu.

Bilety wstępne sprzedają się w księgarniach pp. Miliukowskiego i Wilda, w aptece p. Müllinga, i w sklepach pp. Adamskiego, spółki Kumera i Alex. Winiarza.

Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje subskrypcye na pogorzelców Nizankowie.